

CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY A NÁDORY BOLI V ROKU 2020 ZODPOVEDNÉ ZA 70% ÚMRTÍ NA SLOVENSKU

- CZ24 News | 30. března 2021

SLOVENSKO: Podľa Štatistického úradu spôsobil COVID-19 vlani spôsobil na Slovensku úmrtie 4-tisíc ľudí. Nadúmrtnosť predstavovala 5 565 osôb, čo znamená, že sa prejavila aj v iných skupinách ochorení.

Zaujímavé je, že úmrtia spôsobené koronavírusom boli do konca septembra zanedbateľné. V októbri dosiahli 9% (488 ľudí), v novembri 21% (1 251 ľudí) a v decembri 29% zo všetkých úmrtí v SR (2 163 ľudí).

Z hľadiska vekovej štruktúry, seniori vo veku 65 plus tvorili 85% z počtu zomretých na COVID-19.

Hrubá miera úmrtnosti vlani na Slovensku dosiahla hodnotu 10,82 promile. Teda na 100-tisíc obyvateľov zomrelo počas roka 1 082 ľudí, pričom predchádzajúci päťročný priemer je zhruba o sto osôb nižší (984).

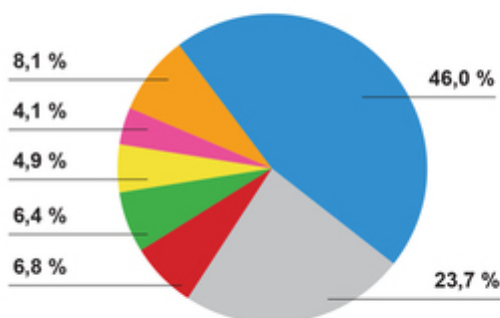
Súčasne platí, že Covid-19 z tohto celku spôsobil 73 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov (úmrtnosť 0,7%).

Príčiny úmrtí v SR

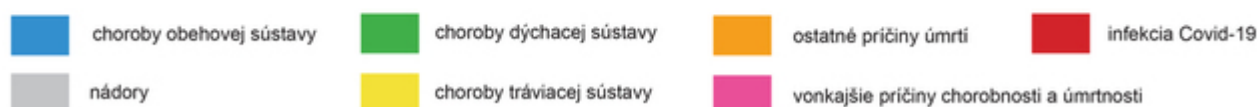
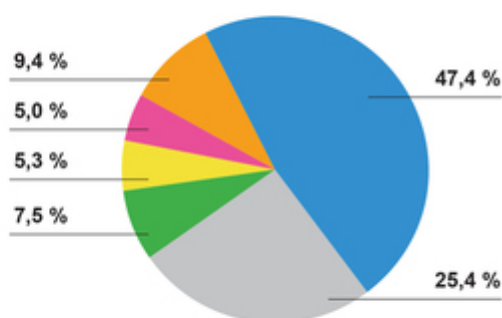

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

(v %, rok 2020)

(v %, rok 2019)

Z analýzy počtu úmrtí všetkých príčin, ktoré sa klasifikujú podľa 22 skupín ochorení Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH), mierne narástli tiež úmrtia, kde boli príčinou ochorenia obehového systému a v menšej miere nádory. Tieto dve diagnózy sú dlhodobo na prvých dvoch priečkach príčin úmrtí v našej krajine, sú príčinou pre približne 70% zomretých.

Z 22 skupín chorôb, podľa ktorých sa vyhodnocujú príčiny úmrtí, vzrástlo oproti priemeru predchádzajúcich piatich rokov deväť a kleslo osem. Ostatné nedosahovali zmeny.

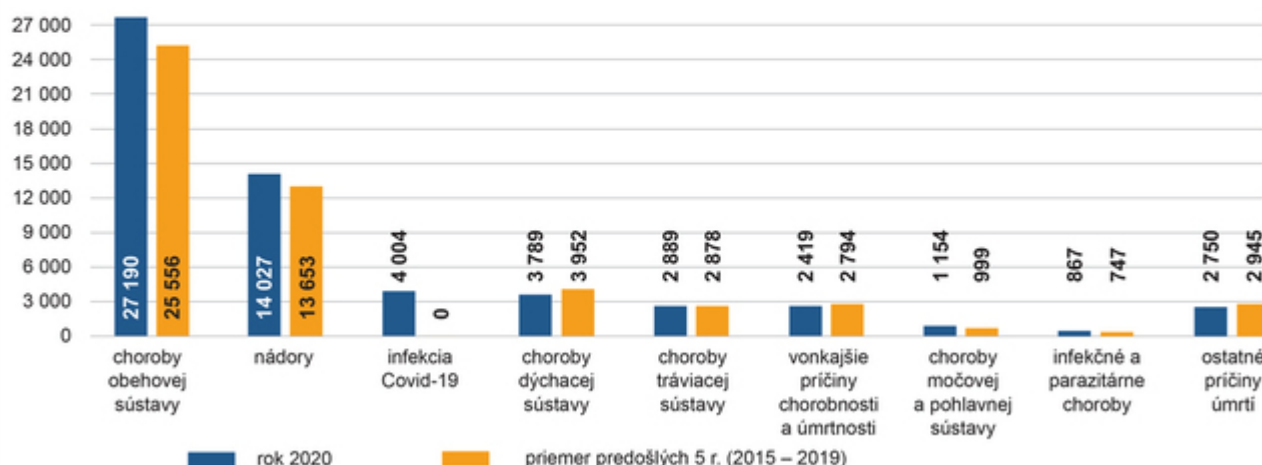
Covid-19 je v klasifikácii príčin smrti novou kategóriou, ktorá sa na náraste úmrtí svojimi 4 004 prípadmi podieľala dominantne.

Najčastejšie príčiny úmrtí v SR

(počet osôb)

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Nadúmrtnosť podporili aj srdcovo-cievne choroby

Pri pokusoch získať odpoveď na otázku aké iné príčiny ako Covid-19 sa podieľali na nadúmrtnosti v

roku 2020, teda aké diagnózy viedli k úmrtiam častejšie ako predošlé roky treba venovať pozornosť najmä dvom skupinám príčin, ktoré sú dlhodobo na čele rebríčka príčin úmrtí na Slovensku.

Sú to choroby obehovej sústavy (kardiovaskulárne ochorenia) a nádory, teda najmä rôzne formy rakoviny.

Na choroby obehovej sústavy zomrelo vlani vyše 27-tisíc ľudí, čo je v porovnaní s päťročným priemerom v tejto kategórii okolo 1 600 zomretých viac (nárast o 6 %). U mužov bol počet zomretých na toto ochorenie dokonca najvyšší za posledných desať rokov. Keďže u ľudí v produktívnom veku (od 15 do 64 rokov) došlo k miernemu poklesu úmrtí na túto príčinu, majoritný prírastok počtu zomretých sa teda týkal ľudí v poproduktívnom veku (nad 65 rokov).

Aj pri tomto ochorení sa najväčší rast úmrtí prejavil vo štvrtom štvrťroku. Dynamika rastu sa voči päťročnému priemeru zvýšila z celoročných 6 % na kvartálnych 22 %. Takmer výhradne sa to prejavilo medzi seniormi, vo vekovej skupine 65- až 74-ročných osôb, v ktorej miera rastu presiahla až 30 %. Choroby obehového systému sú dlhodobo najčastejšou príčinou s výrazne najvyšším podielom na zomieraní v krajine, tvoria až vyše 40 % príčin úmrtí. Minulý rok dosahovali tieto diagnózy podiel na všetkých úmrtiach 46 %.

Nádory sú druhou najčastejšou príčinou úmrtí

Dlhodobo druhou najčastejšou príčinou úmrtí na Slovensku sú nádory. Vlani na ne zomrelo približne 14-tisíc ľudí. Táto hodnota bola v porovnaní s priemerom predchádzajúcich piatich rokov vyššia zhruba o 400 ľudí (rast o 3 %). Nádory majú takmer 24-percentný podiel na úmrtiach SR.

Vyššia úmrtnosť na nádory sa prejavila iba v skupine seniorov, u ľudí v produktívnom veku sme zaznamenali pokles. Spomínané mierne zvýšenie však neakcelerovalo v poslednom štvrťroku, nádory dokonca klesli v tomto štvrťroku až na tretie miesto v príčinách úmrtí (podiel 18 %), pod Covid-19 (podiel 21 %). Z významnejších príčin úmrtí sa vlani v porovnaní s päťročným priemerom najvýraznejšie zvýšil podiel úmrtí na infekčné a parazitárne choroby a tiež na choroby močovej a pohlavnej sústavy (po 16 %).

Na druhej strane klesol počet úmrtí spôsobených vonkajšími príčinami (pokles o 13 %), subjektívnych a objektívnych príznakov a abnormálnych klinických a laboratórnych nálezov (menej o 12 %), chorôb nervového systému (-7 %) či chorôb dýchacej sústavy (-4 %). Tieto skupiny však netvorili vysoké počty úmrtí za rok, preto aj malý absolútny pohyb sa hneď prejavuje výraznejším percentom zmeny.

Doma zomrela približne štvrtina ľudí

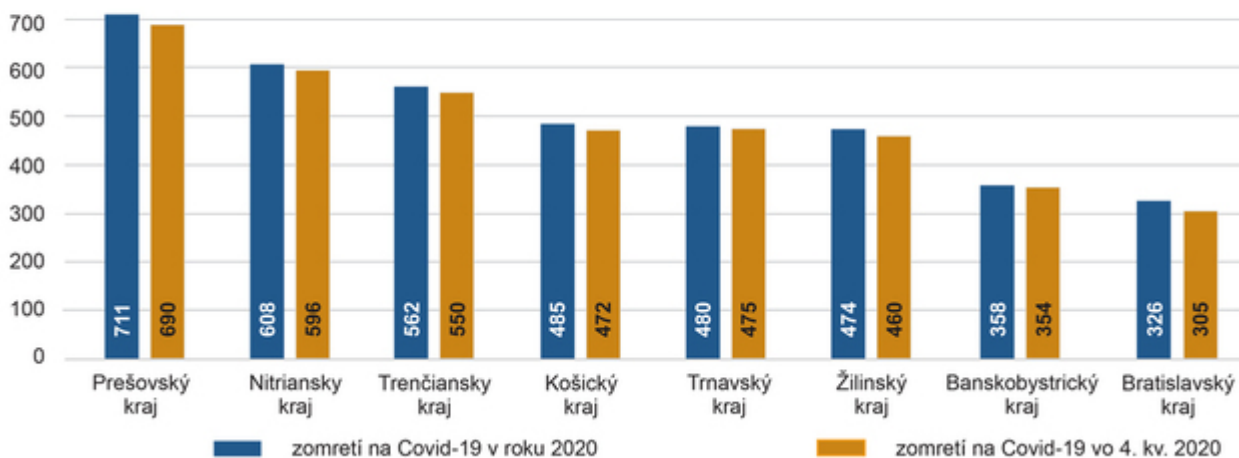
Z celkového počtu viac ako 59-tisíc zomretých ľudí skonalo vlani v nemocnici vyše 31-tisíc (53 %) a doma 17-tisíc osôb (29 %). V zariadeniach pre dlhodobo chorých to bolo približne 1,5 tisíce ľudí (3 %). Iná situácia bola pri úmrtiach na infekciu Covid-19, na ktorú zomrelo v nemocničných zariadeniach 87 % osôb a v domácich podmienkach 5 % ľudí.

Zomretí na Covid-19 v krajoch SR

(počet osôb)

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

SÚHRNNÉ ÚDAJE K PRÍČINÁM ÚMRTÍ

Úmrtia na Covid-19 vo vekových štruktúrach

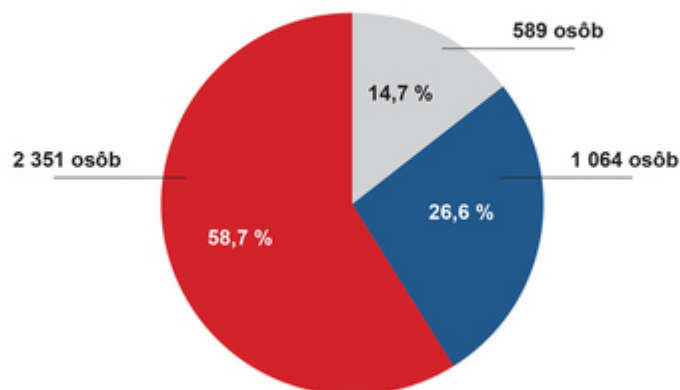
- z hľadiska vekovej štruktúry obetí Covidu-19 prevládali seniori v poproduktívnom veku (65+), predstavovali viac ako 85 % z celkového počtu zomretých na túto príčinu
- zvyšok, 15 % zomretých na Covid-19, pripadol na ľudí v produktívnom veku (od 15 do 64 rokov)
- na Covid-19 vlni nezomrelo žiadne dieťa do 14 rokov
- v skupine mladších seniorov (65 do 74 rokov) podľahlo ochoreniu Covid-19 vlni 1 064 osôb, čo predstavuje viac ako štvrtinu zo všetkých zomretých na Covid-19 (26,6 %) a takmer tretinu z celej skupiny zomretých seniorov (31,2 %)
- najviac ľudí podľahlo ochoreniu Covid-19 v seniorskej skupine nad 75 rokov (starší seniori), Covid-19 spôsobil smrť 2 351 osôb, čo je 58,7 % zo všetkých zomretých na túto infekciu, šesť z desiatich zomretých na Covid-19 tak boli seniori nad 75 rokov

Zomretí na Covid-19 podľa vekových skupín v SR

(v %, rok 2020)

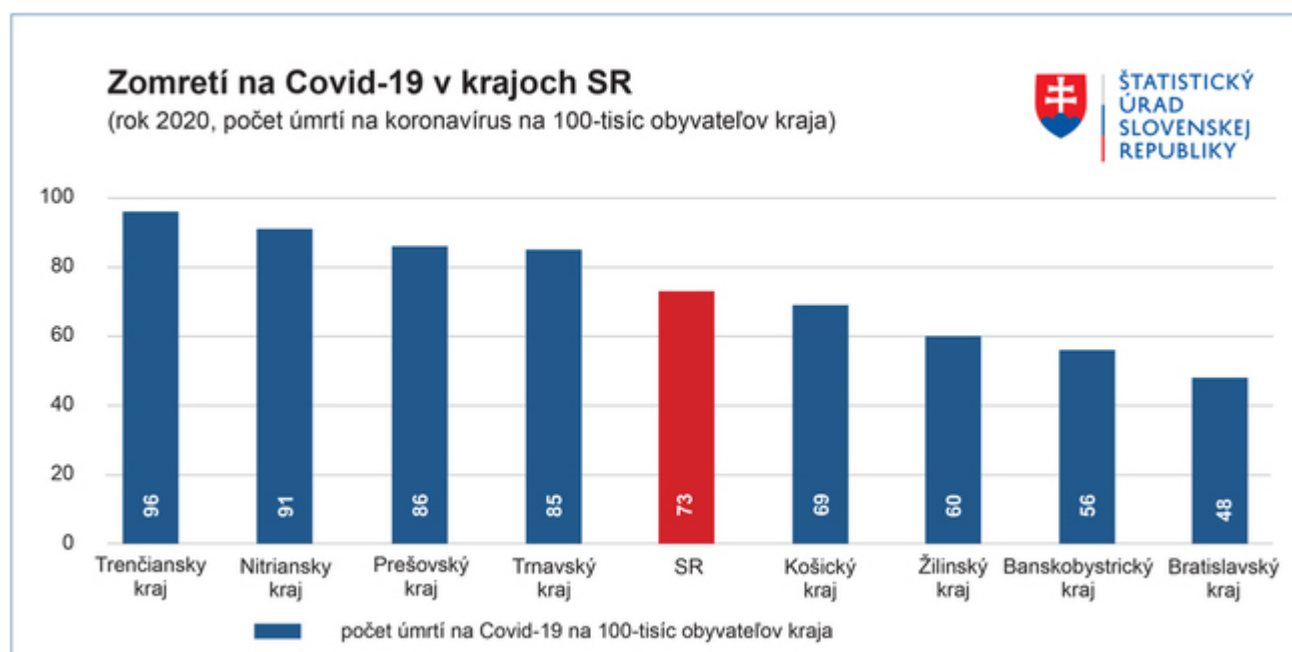
ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

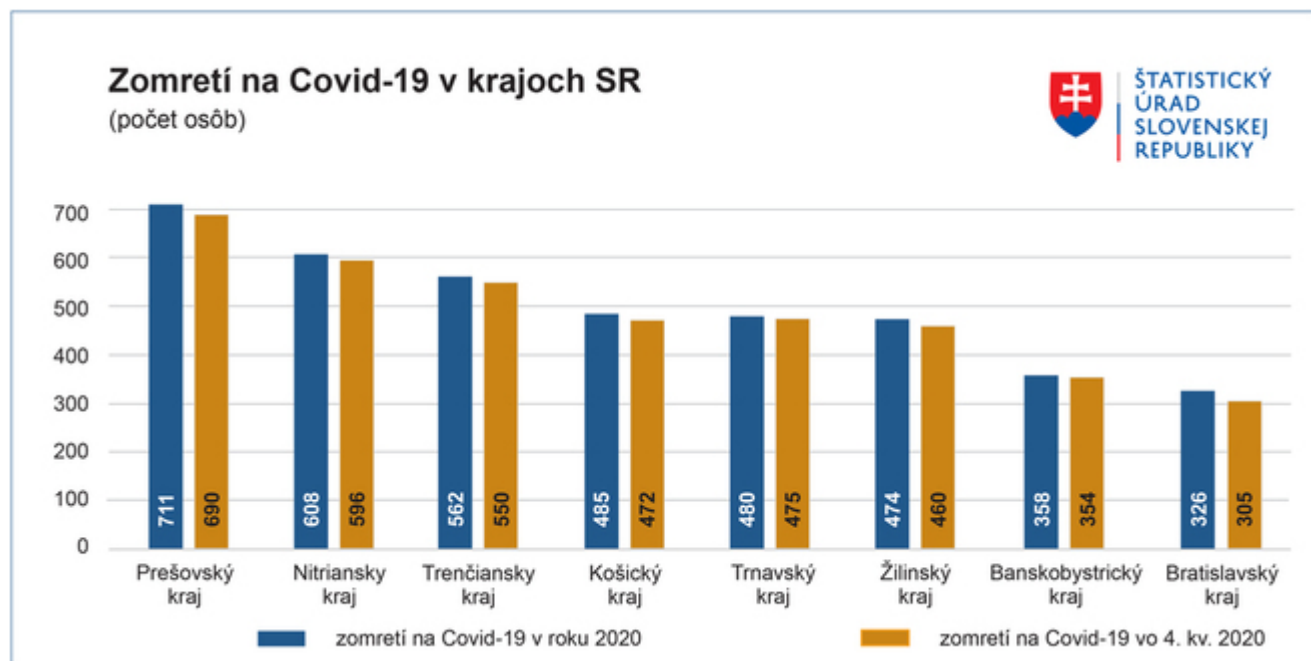

poproduktívny vek (75 a viac rokov) poproduktívny vek (65 – 74 rokov) produktívny vek (15 – 64 rokov)

Úmrtia na Covid-19 v regiónoch SR

- celoslovenský údaj je 73 zomretých na Covid-19 na 100-tisíc obyvateľov, pričom úmrtnosť na všetky príčiny spolu dosiahla 1 082 osôb na 100-tisíc obyvateľov, najvyššia miera úmrtnosti spôsobená Covid-19 bola v Trenčianskom kraji, kde pripadlo 96 zomretých na 100-tisíc obyvateľov a Nitrianskom kraji s hodnotou 90 zomretých na 100-tisíc obyvateľov, nasledoval Prešovský kraj, kde to bolo 86 zomretých na 100-tisíc obyvateľov
- naopak najnižšie hodnoty úmrtnosti na Covid-19 mali Bratislavský kraj pri počte 48 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov a Banskobystrický kraj s 56 osobami na 100-tisíc obyvateľov
- v absolútnych číslach najviac zomretých na Covid-19 bolo v Prešovskom kraji (711 osôb) a to platilo vo všetkých vekových skupinách, je to však počtom obyvateľov najväčší kraj SR, nasledovali Nitriansky (608 zomretých) a Trenčiansky kraj (562)
- naopak, najnižšie početnosti úmrtí na Covid-19 boli z regionálneho hľadiska v Bratislavskom (326 osôb) a Banskobystrickom kraji (358).
- ochoreniu Covid-19 podľahlo minulý rok viac mužov (52 %) než žien, počet zomretých žien na túto infekciu nad mužmi prevládal iba v dvoch regiónoch – v Banskobystrickom a Košickom kraji

Podrobnejšie informácie v databáze Datacube:

[Zomretí podľa mesiaca úmrtia, veku, pohlavia a príčiny smrti – SR-oblasť-kraj \(mesačne\) \[om3801mr\]](#)

Počty zomretých a príčiny úmrtí v SR podľa 22 skupín Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH) po mesiacoch aj v súhrne za rok (vrátane ochorenia Covid-19). Dátová kocka obsahuje regionálne štruktúry (kraje SR), vekové štruktúry (predproduktívny, produktívny vek aj poproduktívny vek, ako aj vekové štruktúry po 5 rokoch).

[Zomrelí podľa príčiny smrti, pohlavia a trvalého pobytu – SR-oblasť-kraj-okres, m-v \[om7035rrr\]](#)

Príčiny úmrtí v SR podľa 22 skupín Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH) za rok (vrátane ochorenia Covid-19). Dátová kocka obsahuje regionálne štruktúry (kraje a okresy SR, mestá a vidiek) aj podrobnejšie dáta o príčinách úmrtí podľa konkrétnych kódov chorôb.

Zdroj: <https://zemavek.sk/>